

DAAR ZIJN waar het donker is en stinkt

Missionair werker Fred Kappinga
weet wat het is om 'alles te
hebben verkwanseld'.

Zondag 20 augustus 2017 staat goudomrand in de biografie van missionair werker Fred Kappinga. 's Ochtends werd hij bevestigd tot ouderling met een bijzondere opdracht, 's middags bediende hij voor het eerst het avondmaal. In het inloophuis 'De Bron' in Rotterdam-Rubroek trekt hij op met veel wijkbewoners van wie het leven totaal uit de rails is gelopen. 'Ik wil juist daar zijn waar levens kapot zijn, waar het donker is en stinkt.' Hij weet zelf als geen ander wat het is om 'een uitzichtloos geval' te zijn. "Mijn leven was een beerput".

'Deze vrouw', zegt Fred en hij wijst op een van de foto's aan de wand van zijn kantoortje in 'De Bron', 'kwam hier zeven jaar geleden voor het eerst binnen. Een leven vol problemen, als gevolg van de verslaving van haar man en haar zoon. Dreigende huisuitzetting, afgesloten van gas, water en licht. Psychisch dreigde ze er helemaal onderdoor te gaan. We zijn in gesprek gegaan, we hebben schuldsanering aangevraagd. Ze merkte dat ze hier gewaardeerd werd als mens. Daardoor bloeide ze op. In dat proces kwam ze tot geloof en een paar jaar geleden is ze gedoopt. Dat was een feest. Ze is nu een van de vaste bezoekers, zingt in het koor en rijdt op haar scootmobiel door de wijk om buurtbewoners met flyers uit te nodigen voor onze activiteiten.

De vrouw is een van de vele wijkbewoners 'met een enkeltje richting de afgrond', die in 'De Bron' de weg terug vonden. 'Het is een zegen om daar een schakeltje in te mogen zijn',

'Door deel uit te gaan maken van de gemeenschap ontdekken mensen dat ze van waarde zijn, voor God en voor elkaar'

zegt Fred. Elke keer als hij getuige is van zo'n proces, kan het niet anders of hij denkt aan de inktzwarte bladzijden in zijn eigen leven.

Dubbelleven

Op het eerste gezicht was er lange tijd geen vuiltje aan de lucht. Fred groeide op in een vrijgemaakt-gereformeerd gezin. Na zijn opleiding maakte hij carrière in de marketing, hij trouwde, kreeg kinderen, begon een eigen bedrijf, had een fraai huis en een mooie auto. 'Alles liep op rolletjes. Maar diep in mij was er altijd een stemmetje: 'Is dit het nou?' Soms dacht ik: was ik nu maar niet met dat akelige geloof opgegroeid, dan kon ik onbekommerd genieten. Je haalt een grote klant binnen en je zet je zinnen op een nog grotere klant. Je maakt een verre reis en de volgende keer wil je nóg verder. Achteraf zie ik dat continu bezig was met het zoeken naar erkenning en bevestiging.'

Het lijntje met de kerk was soms dun, al veranderde dat toen de kinderen geboren werden. In een opwelling besloot Fred in te gaan op het verzoek om ouderling te worden, 'hoewel je in mijn leven niet kon spreken van persoonlijk geloof, bidden en bijbellesen'. Maar wie wist dat? Om maar te zwijgen over het dubbelleven dat hij leidde. 'Hoeveel details moet je horen, om te weten hoe diep ik gezonken was? Ik was ouderling, maar ondertussen leefde ik er op los.'

Blijdschap

De ontmoeting met een Alpha-cursusleider bracht een keerpunt. 'Ik merkte dat hij een levend geloof had. Dat wilde

ik ook.' Ik besloot ontheffing te vragen van mijn ambt en meldde me als cursist. 'Die cursusleider stond midden in het leven en was enthousiast over Jezus. Na de cursusavonden dronken we een biertje in het café en tot mijn verbazing begon de cursusleider met de jongens achter de bar over het geloof. Voor mij waren geloof en het gewone leven altijd twee gescheiden werelden geweest. Tijdens het Alpha-weekend was er een moment van gebed. Ik was aan het eind van mijn latijn. In stilte heb ik het uitgeschreeuwd: 'Jezus Christus, ik wil graag geloven, maar ik kan het niet!' Op dat moment was het alsof er iemand het licht aandeed. Ik ervoer zijn aanwezigheid, zo reëel, zo overweldigend, ik spatte zowat uit elkaar van blijdschap.'

De ervaring zette zijn leven op z'n kop. 'Als ik in de Bijbel las, kon ik bijna niet stoppen. Bidden werd werkelijk praten met God. Ik voelde een enorme drang om alle verkeerde dingen in mijn leven op te ruimen. 'Is er iets niet naar uw wil, breng het aan het licht.'

De bekering bracht hem ertoe zijn dubbelleven op te biechten. 'Dat is het moeilijkste dat ik in mijn leven heb gedaan. Dan ga je voor je gevoel door alle bodems heen. Ik heb aan den lijve ervaren wat het is om een uitzichtloos geval te zijn. Al het mooie dat me was gegeven, had ik verkwanseld. Maar dat is niet het einde van het verhaal. Als een verloren zoon kwam ik thuis bij de Vader. Hij sloot me in de armen. Ik hoefde niet een tijd op een strafbankje te zitten, maar werd in genade aangenomen. Aan de basis van mijn missionaire drive ligt die ontdekking. Ik wil mensen graag laten delen in die bevrijding: ook al heb je alle kansen in je leven verknald, er is een nieuw begin mogelijk.'

Geroepen

Na zijn bekering raakte Fred betrokken bij diaconaal werk in Rotterdam. Naast het werk als marketeer volgde hij de deeltijd-opleiding Godsdienst Pastoraal Werk. Hij solliciteerde op de vacature voor diaconaal werker in 'De Bron', een

parttime baan van 12 uur. 'Ik voelde me ertoe geroepen en samen met mijn vrouw besloot ik ervoor te gaan, in vertrouwen op God. Het zou betekenen dat we 80% van mijn salaris zouden moeten inleveren. Niemand was van die beslissing op de hoogte. Maar tijdens de procedure vertelde ds. Henk de Graaff me dat zich een paar zakenmensen hadden gemeld die bereid waren te investeren in de opbouw van 'De Bron'. Hun financiële ondersteuning maakte een uitbreiding van het contract mogelijk. Mede dankzij deze toezeggingen en de bijdragen van tien kerkelijke gemeenten in de regio heeft het college van diakenen van de Hervormde gemeente Rotterdam-Centrum ervoor gezorgd dat ik fulltime voor onbepaalde tijd kon worden benoemd. Als ik weleens twijfel in mijn werk hier, dan val ik terug op die wonderlijke manier waarop het toen is gelopen. Toen me bij de bevestiging tot ouderling werd gevraagd of ik geloof dat God zelf me tot deze taak geroepen heeft, kon ik daar met heel mijn hart ja op zeggen. Het is voor mij overduidelijk dat Hij me hier wilde hebben. Daarvoor heeft Hij me destijds bij de kraag gegrepen.'

Eerlijkheid

Tijdens ons gesprek komt een oudere buurtbewoner het wijkgebouw binnenvallen. Peter, zo te horen geboren Rotterdammer. 'Gaaf man, die dienst, gisteren. Ik was helemaal ontroerd. Zag je het?' Peter werkte jaren als kok op de grote vaart. 'Ik denk dat hij in de afgelopen jaren wel 50 lunches voor me heeft gemaakt', zegt Fred. Ze praten veel over het geloof.

Peter: 'Fred heeft altijd een antwoord. Het kan een week duren, maar hij weet het.'

Fred: 'Het bijzondere van Peter is dat hij alles wat hij in de Bijbel leest, meteen op zijn leven betreft. Lezen we bijvoorbeeld over Ananias en Saffira, dan heeft-ie gewoon een rotweek.'

Peter: 'Klopt. Het is een heftig verhaal over eerlijkheid. Hoe vaak denk je niet: ik knijp effe een oogje dicht.'

Hij moet er weer vandoor. 'Ik loop nog even langs de wasse-rette, want ik zag dat ik vorige week twee schone wassen heb meegenomen zonder af te rekenen. 'Vroeger zou ik hebben gedacht: 17 euro, snel verdiend. Nu ga ik ze alsnog betalen...'

Diaconaat

Fred voelt zich in 'De Bron' als een vis in het water. 'De woorden van Jezus in Mattheüs 25 zijn een leidraad in mijn werk hier. 'Voorzover je het aan de minste van mijn broeders hebt gedaan....' Ik probeer dagelijks aan die oproep gehoor te geven. Waar mensen honger en dorst, gekneusd en gebutst zijn door het leven. Verbind je met hen, ook al hebben ze nog zulke stomme fouten gemaakt, ook al stinken ze en zijn ze te vies om aan te raken. Wees daar waar Ik je roep.

Een keurige kerkbank is nooit mijn plek geworden. Ik moet denken aan mijn militaire dienst; ik was van de lichte '89. Na de val van de muur was er geen vijand meer. We poetsten onze wapens en onze schoenen, we deden onze kunstjes, maar het leek net droogzwemmen. De parallel roept de vraag op waar ons kerk-zijn raakt aan Mattheüs 25?

In 'De Bron' gebeurt veel missionair-diaconaal werk. 'Toch is het verbluffend hoe weinig diaconaal geld we uitgeven', zegt Fred. 'Je kunt vaak al heel veel betekenen door mensen te helpen de juiste instanties en voorzieningen te vinden. En als buurtpastor krijg je soms sneller iets voor elkaar dan als bewoner die de Nederlandse taal amper machtig is. Wij doen aan diaconaat door gemeenschapsvorming. Door deel uit te gaan maken van de gemeenschap ontdekken mensen dat ze van waarde zijn, voor God en voor elkaar.'

Pioniersplek De Bron: 'Iedereen is welkom en meedoen is gratis'

'De Bron' in Rotterdam-Rubroek, aan de rand van de binnenstad, bestaat dit jaar 20 jaar en is ontstaan vanuit wijkgemeente 'De Samaritaan', waar ds. René van Loon momenteel aan verbonden is. Het verzorgingsgebied van het wijkgebouw omvat 10.000 bewoners. De helft bestaat uit Nederlanders met een migratie-achtergrond. 'Afstig uit alle uithoeken van de planeet; anders dan in andere wijken is er hier niet één dominante bevolkingsgroep.' De wijk kent veel sociale problematiek. Veel werkloosheid, gebroken gezinnen, armoede, verslavingsproblematiek. Uit de vele activiteiten die De Bron aanbiedt, blijkt ook wel iets van die context. Er is wekelijks hulp bij formulieren, opvoedingsadvies, Nederlandse taallessen. Er is een naaicafé, een open maaltijd en hulp bij PC-problemen. Om de andere week is er een ontmoetingsdienst. Elke zaterdagmorgen is er kinderclub, gecoördineerd door Elselijn Wajer-Hoogendam.

Fred: 'Wekelijks komen er in 'De Bron' 300 unieke bezoekers; het aantal 'betekenisvolle relaties met wijkbewoners' ligt twee keer zo hoog.' Het wijkgebouw aan de drukke Vondelweg heeft een lage drempel. 'Iedereen is welkom en meedoen is gratis'.

Sinds begin dit jaar heeft 'De Bron' officieel de status van 'missionaire pioniersplek' van de IZB en de Protestantse Kerk in Nederland.